

Повна назва дисципліни: Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах

Статус: вибіркова дисципліна циклу професійної та практичної підготовки

Мета: забезпечення професійної підготовки майбутніх викладачів літературних дисциплін у вищій школі, створення умов для виконання ними своїх службових обов'язків на засадах демократизації й гуманізації української вищої школи, а також формування методичної компетентності студентів у взаємозв'язку із науково-дослідницькою, когнітивною, соціокультурною, аксіологічною, креативною складовими.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах» складається з 5 змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) лабораторні заняття, що передбачають вироблення фахових компетентностей викладачів-словесників.

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Методи навчання

Курс передбачає застосування *словесних методів навчання*: ілюстративно-пошукові лекції, лекції-візуалізації, проблемні й евристичні бесіди, розповідь; методи комплексного аналізу літературно-художніх явищ, навчальної аналогії. *Практичні методи навчання*: виконання індивідуальних творчих завдань, розроблення моделей лекційних/практичних занять, самостійне опрацювання методично-педагогічних першоджерел, робота в бібліотеці, використання ресурсів Інтернету. Використовуються також *наочні методи*, передусім, використання демонстрації та мультимедійної презентації

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I. Загальні засади курсу «Методики викладання української літератури у вищій школі»												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи викладання дисципліни. Елементи дидактики вищої школи в методичному дискурсі.												
<u>Тема 1.</u> Актуальні проблеми викладання української літератури у вищій школі.		2					2					
<u>Тема 2.</u> Методика викладання української літератури в науковій парадигмі.			2				4					

<p><u>Тема 3.</u> Методика викладання української літератури в професійній парадигмі викладача-словесника(синергетико-аксіологіко-акмеологічної парадигми (СААП).</p> <p><u>Тема 4.</u>Дидактичні основи методики викладання української літератури у вищій школі.</p> <p><u>Тема 5.</u> Проектно-конструкторська (планувальна) діяльність викладача-філолога.</p>		2				2						
Разом за змістовим модулем 1	18	6	4			8						
Модуль II . Професійні компетентності викладача-словесника												
Змістовий модуль 2.Методичніаспективикладання теоретико- та історико-літературнихкурсів.												
<p><u>Тема 6.</u> Формуванняпрофесійноїко мпетенціїстудентівзасобам илітературознавчихкурсів.</p>		2				6						
<p><u>Тема 7.</u> Типологія навчальних занять у вищому навчальному закладі з літературознавчихдисциплі н.</p>			2			4						
Разом за змістовим модулем	14	2	2			10						
Змістовий модуль 3.Методика вивчення систематичних курсів літератури та методики викладання літератури у ВНЗ.												
<p><u>Тема 8.</u>Питання теорії літератури у вузівському вивченні.</p>		2				8						
<p><u>Тема 9.</u>Методологія і методика аналізу та інтерпретації художньоготвору у ВНЗ.</p>			2			8						

Тема 10. Поглиблення професійної компетенції студентів під час вивчення методичних курсів.		2				8							
Разом за змістовим модулем 3	12	4	2			24							
Змістовий модуль 4. Методика використання інноваційних технологій у вищому навчальному закладі з літературознавчих дисциплін.													
Тема 11. Інноваційні технології лекційних, семінарсько-практичних, лабораторних занять в системі підготовки викладача-словесника: шляхи активізації навчання.		2				4							
Тема 12. Сучасні методи та методичні прийоми викладання на заняттях з літературознавчих дисциплін			2			4							
Разом за змістовим модулем 4	12	2	2			8							

Змістовий модуль 5. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів-філологів в умовах кредитно-модульної технології навчання.													
Тема 13. Модель самостійної роботи студентів. Навчальна практика в системі професійної підготовки студентів інституту філології ЧДУ ім. П. Могили.			2			2							
Тема 14. Особливості науково-дослідницької роботи студентів-філологів.			2			2							
Разом за змістовим модулем 5	12	2	2			12							
Усього годин	90	10	20			60							

Знання та навички: студенти повинні знати:

- основні позиції нормативно-методичних матеріалів щодо організації літературної освіти у вищих навчальних закладах різного рівня акредитації;
- особливості та складові системи літературної освіти майбутніх філологів;

- принципи побудови, функції та зміст університетських курсів української і зарубіжної літератури;
- складові проектно-конструкторської (планувальної) діяльності суб'єктів літературної освіти у вищому навчальному закладі;
- основні підходи до моделювання системи занять із літератури за компетентнісно-діяльнісною парадигмою з урахуванням змістових ліній державних стандартів;
- характеристики класифікацій занять з літературознавчих курсів у вищій школі, їх архітектоніку та змістове наповнення;
- основні методи, прийоми, засоби організації вивчення літературознавчих дисциплін і курсів у відповідності до заданого (планованого) кінцевого результату;
- особливості сприймання та прийоми, які забезпечать аналізування та інтерпретування художнього твору студентами-філологами відповідно до обраного методу, технології, літературознавчої концепції тощо;
- методичні прийоми осмислення літературного, біографічного, теоретико-літературного матеріалу студентами у співпраці з викладачем, де посередником буде автор і художній твір;
- способи формування комунікативно-мовленнєвої, творчої діяльності студентів в аудиторній й позауніверситетській співпраці з різними суб'єктами/об'єктами, які забезпечують літературно-художній розвиток філологів;
- характеристики фасилітативних дій суб'єктів навчально-пізнавального процесу в системі університетської літературної освіти.

вміти:

- змоделювати систему літературної освіти студентів відповідно до нормативно-методичних документів, типу та рівня акредитації вищого навчального закладу, рівня компетентності суб'єктів навчально-пізнавального процесу;
- визначати функціональні ролі суб'єктів навчально-пізнавального процесу та літературної освіти з адекватною демонстрацією їх у практичних діях;
- вибудовувати оптимальну модель програмно-тематичного комплексу планування літературної освіти та програми вивчення літературної теми студентами;
- створювати систему занять за літературознавчої дисципліни, курсу з урахуванням типологічної класифікації та специфіки дисципліни, елективного курсу;
- організовувати і вибудовувати в єдності аудиторну та науково-дослідницьку діяльність студентів-філологів.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): на вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на лабораторних заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни «Методика української літератури у вищих навчальних закладах» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 10 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язку навчального матеріалу.

Методи контролю й самоконтролю навчальної діяльності: 1. Усні, письмові. 2. Фронтальні, групові, індивідуальні. 3. Підсумкові, поточні. 4. Із технічними засобами і без них. 5. Програмовані, непрограмовані.

Під час практичних занять здійснюється усне й письмове (у формі тестів, проблемних завдань) опитування, заслуховуються підготовлені студентами повідомлення, доповіді, переглядаються фрагменти уроків, позакласних заходів з літератури тощо. У кінці кожного модуля проводиться модульна контрольна робота (МКР).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4				С/Р	МКР	Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14				
2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	20	40	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Викладач:

Косарева Галина Сергіївна, кандидат філологічних наук, доцент б.в.з. кафедри української філології, теорії та історії літератури ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 17 років. Кількість виданих наукових праць – понад 25. У 2010 р. - захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.01 – українська література на тему: «Художня рецепція давньоукраїнських літературних пам'яток у творчості Валерія Шевчука» в Одеському національному університеті ім. І.І. Мечникова.

Сфера наукових інтересів: медієвістика, сучасна українська література, компаративні студії, інтермедіальний дискурс.